

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdij minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Egy kis statisztika.

A helybeli főgymnasium tanári kara a múlt hó 24-én tartotta meg szokásos ellenőrző tanácskozását, melyen a bejegyzett 344 tanuló közül 53-at talált olyannak, kiknek szülőit figyelmeztetni kellett arra, hogy tekintélyükkel és befolyásukkal jöjjenek a tanári kar segélyére és hassanak oda, hogy gyermekeik — míg elég idővel rendelkeznek — az elmulasztottakat lehetőleg utánpótolják.

A tanári kar e figyelmeztető felhívás széküldésével az intézet igazgatóját bizta meg.

E megbízatásnak — mint halljuk — elég lett téve. Elég lett, habár a részint magaviselet, részint a kellő szorgalom hiánya miatt megrovottak száma nem üti meg a 15 és félszázalékot, mi soknak nem mondható.

Azonban van egy feltűnő a dologban, s ez az, hogy a megrovott 53 tanuló közül 30 rimaszombati, tehát olyan, kiknek szülei itt laknak, s a kiknek nagyobb felügyelet és ellenőrzés alatt kellene állniok, mint azoknak, kik a szülői háztól távol, idegenbe keresik a tudomány forrását.

Még szembeötlőbb lesz a helyzet, ha megfontoljuk, hogy nagyobb fegyelmi vétséget 5 ízben követtek el gymnasiumi tanulók. — E kihágásokban 8 tanuló vett részt s ezek közül ötnék laknak itt a szülői, míg 3 vidéki.

Ha már most figyelembe vesszük, hogy a 269 vidéki tanuló közül 23-at, a 75 helybeli közül pedig 30-at kellett megróni, s míg ez 40%-nak felel meg, amaz pedig 85%-nál alig több valamivel; végre, ha a fegyelmi esetek számát tekintjük, a 269 vidéki tanulóra esik 3, a helybeli 75-re pedig öt, mi 66%, míg amaz csak 1:3 százalék: lehetetlen meg nem döbbszünk.

Megdöbbszünk pedig ebben az, hogy a helybeli szülők legnagyobb része kevesebb gondot fordít

gyermekének nevelésére, mint azok, kikre a vidéki szülők bízzák gyermekeiket a tanári kar ajánlatára. Nem merjük állítani, hogy ennek alapja a kellő műveltség hiánya; még azt sem mondjuk, hogy a helyben szülők kevesebb értelmi képességgel bírnának, mint a vidékiek, mert hiszen kiváló tehetségű, kitartó szorgalmu és jómagaviseletű tanuló van mindkét részen: hanem azt nyíltan kimondjuk, hogy nemely szülő azon legszentebb kötelességét nem teljesíti, melyet gyermeke jövőjének tartozik. Ily körülmények között nem lehet esodálkozni azon, ha a tanári kar lelkiismeretes buzgalma azokkal szemben sokszor hajótörést szenved, kik a családi tüzhelytől hozzák már az iskolába a téves irányban fejlődött érzelmeket és hajlamokat

Ime egy példa. Egy gyermek — még mielőtt a gymnasium növendéke lett volna — lopást követett el. Az apa vagy anya legelső kötelességének tartotta elsimitani. Évek mulva ugyanazon vétségbe esett, mint gymnasista, s ugyanazon szüle megkísérelte a dolog elsimitását. Ennek is az iskola az oka?

Bizonyára elmondhatjuk, hogy nem.

De ne csak az egyes szülőknél van hiba, hanem a társadalomban is. Mert hiszen mit várunk azon társadalomtól, mely keblében olyanokat tűr meg, kik magukat a társadalomra érdemetlenekké tették?

Szolgálhatunk itt is példával. Valaki csődbe jut az adósság ezrekkel haladja túl a vagyont. Egyszerű munkás emberek, kereskedők, iparosok sirnak pénzük után, míg az, ki ezt előidézte, felemelt fővel jár-kél, nyilvános helyeken; testületekben ott van, míg családja bálozik. S nincs a társadalomban senki, ki fülébe kiáltaná az illetőnek: „Te, az a tagsági díj, mit itt fizetni kell, nem a tiedből telik ki; az a bál ruha, melyben

itt pompázol, azé az egyszerű munkásé, kinek munkadíját elfecsérelted! Távozz tehát innen!“

Ott, hol a társadalom ily elnéző, hol a szülők legnagyobb része ily gondatlan: ott tagadhatlanul nehéz helyzetük van az iskoláknak s ezeknek nevelő hatása kevésbé lehet feltűnő. De tegye meg csak a másik két tényező is kötelességét úgy, mint ez: akkor bizonyára sokkal hamarabb és sokkal tökéletesebben ezelt érünk, mert az iskolák nevelő hatása a társadalmi abnormalitások tüzetől elpárologni nem fog.

A „Gömörmegyei egyesült ellenzék“ megalakulása.

Nagyfontosságú nap virradt föl Gömör-Kishontvármegyére f. hó 7-én, mely napon a „Gömörmegyei egyesült ellenzék“ formálisan megalakult s a múlt évben megajtott képviselő választások suffixumaként megkezdte működését. Fennálló törvényeink tiltják, hogy a nagy szabású politikai mozgalomról pártszempontból véleményt mondjunk, de nem zárkozzunk el annak kifejezésétől, hogy az egész actio vármegyei intelligencia tekintélyes részének megnyilatkozása volt, melynek kiváló súlyt adott azon körülmény, hogy döntő része volt abban megyénk három ellenzéki képviselőjének s néhány oly tekintélyes férfinak, kiket független életpályájuk mintegy predestinált arra, hogy egy ily mozgalom élére álljanak. Az egész actio első pillanatra egy tüntető tiltakozásnak látszott amaz országos izgalmat előidéző törekvések ellen, melyek a velünk közös háztartásban élő szomszéd állam részéről Magyarország ellen irányítottak, főleg a gazdasági és vámszerződés megkötése alkalmával s az által, hogy a közös adósságok quótájá-

TÁR C Z A.

A pattogatott kukorica.

Irta: SZATHMÁRY JÓZSEF.

Már csak hiába beszéltek ellene; jó esemege biz' az! Még a gyomrát sem terheli meg vele senki, ha egy litert költ is el belőle. Hiszen csak levegőt eszik, mely kívül-belül sült kukoricazalattal van behintve. Már t. i. ez a pattogatott kukorica. Lisztes növények közé tartozó mag, mely a rostába tétetik s a tűzön addig rázatik, himbáltatik, míg végre megharagszik s patt! . . . kungrik, alakot változtatva s a sárgából fehér lesz.

Okos ember volt, aki kitalálta. Bizonyosan falusi bíró volt, ki ősmérve az asszonyi nemnek jellemző örök tulajdonát, hogy ajkai folytonosan beszédre rángatóznak, kidoboltatta az öreg Jánossal a következő hirdetést:

„Tudtára adatik! A falu nemes és tudós előjárósága megtapasztalván, hogy hétfőn a vasárnapi terefere miatt, mely az asszonyok között történik, törvénybíró urannak annyit sok ügyes-bajos dolga volna, hogy a Kakas-dőlőben szántóföldjére vetni ki nem lehetne: a terefere megszüntetése végett rendeltek, hogy mivel az asszonyi szájmozgás nélkül nem lehetne, ebbéli tulajdonságának megtartása, de a beszédétől való megszüntetése végett, benne egész délután pattogatott kukorica rágás-sék!“ Bum!

A ki nem hiszi, hogy ez csakugyan így van, menjen végig szomszéd falvainak bármelyikén s látni fogja, hogy a kapu mellett vagy a ház előtt a „töczikén“ guggoló hölgyek mint tesznek eleget a parancsnak.

Oh, kedves pattogatott kukorica! Minő öröm volt az egész város gyermekei között, ha megjelent az első meggyasszai asszony, nagy zsákkal a hátán. Kisértük, mint a medvetánczoltatót s verklit végig a Nagy-utczán, míg Rossz Lajbi előtt felütötte tanyáját. Egy órát is elszakítottam a labdázásból, hogy kikönyörögjek, kisírjak, kedves anyám e tekintetben tirannus kezeiből, egy krajczárt. Volt-e boldogabb halandó nálam, midőn szinig tele volt habbheér pattogatott kukoricával tiz krajczáros szakmakalapom, melyhez az öreg sipkás zsidó piros tolut is adott s én dugtam hozzá egy fehér libatollat s egy zöld liliumlevelet, hogy nemzetiszínű legyen?! Királynak képzeltem magam, amint büszkén lépdelve végig élveztem a főutczát. Még a „cipőjét“ is felhasználtuk! Baboztunk

vele s egy cipő kettőbe ment, mint a gömbölgős gomb.

De hát nem erről akarok én beszélni!

Addig jártam a korszóval vízért, míg eltört. Addig ineselektem a szomszédok kutyájával, míg megharapott. Beleestem a sötét verembe s kiszabadulni nem tudtam. Szerelmes voltam, rettenetes szerelmes. Egészen bele holdvilágosodtam egy nagyon, nagyon szép, aranyos, drága lánykába. Hogy leírását nem a fején kezdem el, oka, hogy nem akarok utánzóvá lenni, hiszen minden tárczaíró ott kezd! Pedig hát a háznak is az alapját rakják le először! . . . A lábacskája, a lába . . . a lábát nem láthatam, mert nagyon hosszú ruhát viselt. De a ruhája az nagyon szép hullámvonalakban hullott alá karesu temetén. Az a gyönyörű alabastrom nyak, azok a felséges, Venusi hajlásu karok s mindezek koronája, a rózsaszínen játszó, áttetsző fehérségű, mint a harmatos rózsaszírom, bódító, pihegő kebel . . . ezek szintén a legszebb Afrika számomra, mert magas gallért viselt. Szép metszésű ajkai pirja mellett sápadtnak nézéd a fakadó hajnalt, mely arezán pihent meg; fénylő szemei mellett nappallá lesz az éj, a fénylő nap ehhez hasonlítva, csak egy multszázadi méces halvány pislogása; göndör, habos fürtökben alaboesatkozó szénfekete haja, mint elefántesont körül az ében, fénylő márvánnyá varázsolta homlokát. Rövid idő alatt forgolódtam legalább is annyit körülte, a mennyit egy gunár veréb izeg-mozog egy év alatt. Lázos álmaimat ábrándosak váltották fel, melyek olykor-olykor 11-ig is eltartottak s kiesiny párnám gyakran ébredt fel ölelő karjaim között . . . Szóval hát, mindenki láthatja, hogy rettenetes szerelmes voltam.

Egymás mellett ültünk, ő meg én, a kis padon. Különbönd mondhatnám, hogy csak ő, mert én magamról ifjonti szerelmes szívvel semmit sem tudtam. Mint a hindu Brachmájában, rajta merültem el. Egyszer csak beszalad az aranyos s köténykéjét felemelve tér vissza s pattogatott kukoricát kezd eszemegézni. Sohasem volt ő szebb, pedig mindig a legszebb volt. Lélekzetemet is visszatartottam, hogy annál jobban szemlélhessem forró szerelmem tárgyát, ki szemével hamiskásan nevetett rám, eltüntetve egymásután az irigyelt szemeket. Bizonyosan arcomra is kiült belső ihletem, mert pár percz mulva nevetve kínált meg:

— No, ne haragudjék, hiszen adok magának is.

Azt hitte a kedves, hogy azért komolyodtam el, mert nem kínált meg. Hej, pedig én nagyon szépet gondoltam akkor! Ha pedig szépet gondolok, rendesen el-

komolyodom. „Ha én fejemet egyszer az irigyelt pattogatott kukoricáknak helyére nyugtathatnám, arra a kis esipkekötényre! . . .“

Elfogadtam s kivettem tizenkét szemet, de nem ettem meg.

— De hiszen egyék! Nem szereti? Akkor adja vissza!

Ujra elkomolyodtam s még hozzá el is pirultam s egész ünnepélyes komolysággal állottam fel:

— Ha megengedi, drága nagysám, ezt a tizenkét szemet magammal viszem.

— Tan esirkeket tart odahaza?

— Elviszem, — szónokoltam tovább — elteszem örök emlékül, hiszen magára emlékeztem, minden szem közlök, megtartom, megőrzöm!

— Ugy, mint egyebet szokott. Az utcasarkon eldobja?!

— Soha! Nem szoktam esküdni, de ha kívánja . . .

— Igy görbüljön meg? — Mutatta egyenesen piczi, rózsás ujját.

— Ugy, úgy!

Enyém lett hát a drága tizenkét szem! Kis dobozba helyeztem őket. Naponkint kiszedtem, megcsókoltgattam, beszélgettem velök. Oh kedves pattogatott kukoricáim!

Már neve is volt mind a tizenkettőnek. Az ókor mithológiáját csak azért kutattam fel, hogy a szerelmem istenei, istenasszonyai és kisasszonyai nevét rájok keresztelhessem. Venus volt a legjobban kipattant, Junó következett utána. Amort a legkisebb személyesíté. Valóban, ennek az arezocskája kissé nevetős volt, mit egy részén rajta maradt kukoriczahéj okozott. Sorban jöttek azután a gráciák, nimfák. Ha tudták volna tanáraim, miken tanulom a mithológiát! Ezt a tudományt tudtam a legjobban, mert minden reggel elismételhettem drága kukoricáimom.

Egypárszor szerencsétlenség is történt. Venusot forróbban találtam egy reggel megcsókolni, mint gyöngéd, habtermete kibírta s betört a karja. Melosi Venus, vigasztaltam magam. Mäskor pedig Junót találtam leejteni s hirtelen kapván utána, a guruló Junó lábam alatt recsesentést sikoltva lapult meg. Vigasztalhatatlan voltam, midőn kedves tagjai az előbbi gömbölyded formát nem akarták visszanyerni. Végre is megnyugodtam: „Asszony! gyarlóság a neved!“ Különbönd hát a férfiak nem igen szeretik, ha az asszony mindig gömbölyded. Amor is

nak tervbe vett felemelése folytán hazánkat az eddiginél is nagyobb teher elviselésére akarják kényszeríteni. Oly nagy fontosságú kérdések ezek, melyeknek hazánkra nézve kedvező megoldásával szemben egyetlen magyar állampolgár sem lehet közönyös. Természetes, hogy e kérdések sok oly más kérdésekkel állanak kapcsolatban, melyek az ellenzéki érzelmi polgárok fellépését indokoltá teszik s jogszímet adnak arra, hogy bármely politikai párthoz tartozó egyén őszinte szívvel csatlakozhassék ama mozgalomhoz, melynek célja kedvezőbb politikai konstellációk teremtése. Egyfelől tekintélyes egyének hívó szövege, más felől a felszínen levő nagyfontosságú kérdések mikénti megoldása iránt táplált aggodalom, s végül a fennálló politikai rendszerrel szemben érzett elégedetlenség: a választó polgároknak impozáns nagy számát gyűjté össze vasárnap e hó 7-én a Három Rózsa nagytermében, melynek öble az érdeklődőket nem volt képes befogadni. Feltűnő nagy számmal jelent meg Rimaszombati polgársága, s a rimaszombati járás néhány községeinek küldöttsége díszes selyem zászlókkal, de voltak ott a többi járásokból is, úgy, hogy a közgyűlés termében összegyűltek száma meghaladta az ezeret! Az arczokon előlő lelkesedés csakhamar bebizonyította, hogy nem pusztán tüntetésről van szó, hanem az, a mit e nagy gyűlés tesz: a mélyen érző lelkeknek megnyilatkozása, mely soha sem fog szalmalángként ellobbani, mert nem egy párt speciális elveinek ünneplésére gyűltek össze, hanem azért, hogy az egész hazát érdeklő nagyfontosságú kérdések megoldásában részt vegyenek.

A gömörmezei egyesült ellenzék megalakulásáról a következő tudósításunk számol be:

Farkas Ábrahám, a közgyűlést előkészítő bizottság nevében s úgy is mit az ismeretes nyílt-levél és felhívás első aláírója, köszönetét fejezte ki a polgárság nagy számu megjelenéséért, lendületes szavakkal jelzi a célt, mely őt és társait jelen közgyűlés megtartására ösztönözték s felkéri a megjelenteket, hogy az alakuló közgyűlés vezetésére elnököt és jegyzőt válasszanak.

Előnké egyhangulag *Farkas Ábrahám*, jegyzővé *Dr. Veres Samu* választották meg, — mire *Farkas Ábrahám* megköszönve a személye iránt nyilvánuló bizalmat, felkéri *Mariássy Andort*, hogy az előkészítő bizottság nevében terjessze elő a jelen közgyűlésnek elfogadásra ajánlott határozati javaslatot.

Mariássy Andor mielőtt a jelzett határozati javaslatot benyújtaná, szükségesnek látja azt néhány szóval indokolni. Kiindulási pontja az országos kiállítás, melynek eredménye, amár a külföld szemében nemzetünk fényesen megállta helyét, ránk nézve még sem elég kedvező arra, hogy jogos reményeket kelthessen arra, hogy a nemzet kelet felé missiót teljesíthessen. De az eredmény nem lehet megnyugtató már azért sem, mert az országos kiállítással kapcsolatban levő nagy ünnepek nem tanuskodtak arról, hogy nemzeti önállóságunk minden irányban biztosítva lesz: magyar udvartartás nincs, hajóink vitorláin idegen lobogók lengenek, a Vaskapu-szoros megnyitása ünnepeken hazánknak másodrendű szerep jutott; gyakran fordulnak elé zászló-sértések, melyeknek önértetes megtorlása nem következett be. A magyar nemzet anyagi jólétét biztosító vám- és kereskedelmi szerződés sem kelthet megnyugvást, mert a régi alap anyagi érdekeinket nem biztosítja s különösen hazánk österme-

léssel foglalkozó népességét hanyatlásra kényszeríti. A régióta vajdó quota-kérdés tervbe vett megoldása újabb terheket ró nemzetünkre s a kormány eddigi eljárása és magatartása minden önértetes polgárnak kötelességévé teszi a quota-felemelése ellen való tiltakozást. Mindeme az egész országot érdeklő bajok mellett megokolja az ellenzék tömörülését azon körülmény is, hogy a mostani kormányzati rendszerben az önértetek az uralkodó. — erről tanuskodnak az utóbbi képviselő választások is, midőn az ellenzék teljes megsemmisítése ezélezottatott; a választási törvények nem hajtottak végre. Közigazgatásunkban is sok a hiba. Középszályunk, mezőgazdasággal s kisiparral foglalkozó polgáraink anyagi tekintetben hanyatlanak. Ezek előrebocsátása után egy maga mint *Farkas Ábrahám Hevessy Bertalan Fáy István Hevessy Sándor és Okolicsányi Gáspár* nevében behuyítja a következő határozati javaslatot:

Tekintettel a jelenleg uralkodó kormányzati rendszerre, mely egyedül a kormány és többségben levő párt érdekei és hatalmának minden ároni biztosítását tüzte ki legfőbb feladatául, mely az állampolgárok, alkotmányos törvények által biztosított jogainak minden tekintetbe vétele nélkül, az önkény és erőszakosságok folytonos láncolatából áll;

tekintve, hogy hazánk képviselőházában, már a közel jövőben, anyagi jólétünket és fejlődésünket legközvetlenebből érintő, nagyfontosságú kérdések kerülnek napirendre, melyek elintézésére a jelenlegi kormányt — eddigi nyilatkozatai és eljárása után ítélve — sem hivatottnak, sem elég erősnek nem tartjuk;

tekintettel a legközelebb lefolyt országos képviselőválasztásokra, sem kívánatosnak, de még megengedhetőnek sem tartva azt, hogy a jövő képviselőválasztások a jelen kormány által legújabbban gyakorlatba hozott módon és eszközökkel — az érvényben álló választási törvény szerint — hajtassanak végre;

tekintettel arra, hogy számos és lényeges hiányokkal bíró közigazgatásunknak, már a trónbeszédben is hangsúlyozott, s tovább nem halasztható reformálását — ösi alkotmányunk önkormányzati szellemében — helyhatósági jogok és hatáskör kiterjesztésével, a jelen kormánytól és annak teljesen alárendelt parlamenti többségétől nem remélhetjük; sőt alapos okunk van attól tartani, hogy a tervezett reform által a vármegyék még meghagyott jogainak elkobzása, — a már is tultengő hivatali bürokratizmus, a merev összpontosítás és a miniszteri mindenhatóság fog törvénykönyvünkbe illettatni;

tekintve, hogy az állam zömét és fentartó elemét képező, mindenféle egyenes és közvetett, községi- és pótsb. más adókkal tulterhelt, a tartós gazdasági válság folytán végkiéheztség eljutott mezőgazdák és iparosok érdekei, a nemcsak kellő gondozásban nem részesítettnek, indokolhatlan könnyelműség vagy közönyösségből, egy — bár velünk szövetségben álló — idegen állam érdekeinek lesznek következetesen alárendelve és feláldozva, Gömör-Kishontmegyénk független, önálló, bármely politikai nézeteket valló polgárai, hazafiai feladatunknak és kötelességüknek ösmerjük, a jelen kormány és irányja ellenében határozott ellenzékét képezni, s a fennálló áldatlan állapotok minél előbbi megváltoztatására teljes erőnkkel s tehetségünk szerint törekedni, — e végből:

Politikai elveinknek teljes fenntartásával, *„Megyei egyesült ellenzék”* elnevezés alatt, a megyei parltszínrezt nélküli ellenzékét *„megalakultnak”* jelentjük ki, — s kitűzött célunk:

a) Törvényes módon, minden rendelkezésünkre álló alkotmányos eszközökkel, a fennálló kormány és kormányzati rendszer minélelőbbi megváltoztatására teljes erőnkkel közreműködni;

b) Tőlünk telhetőleg meggátolni, miszerint a közös költségekre fizetendő hányad (quota), az osztrák állam képvisellete és kormánya követelésének megfelelőleg *„bármely mérvben”* felemeltessék, s ez által jövőre veszedelmes procedens alkottassék;

c) Határozott kifejezést adni azon követelésünknek, hogy Ausztriával és társországaival kötendő vám- és kereskedelmi szerződés, *„ugy, és csak azon”* esetben újítottassék meg, ha az új egységben hazánk földművelése és iparának jogos érdekei teljes kielégítést nyerhetnek, — ellenesetben határozottan követeljük *„az önálló külön vámterület”* felállítását;

d) hogy az országos képviselőválasztások a nemzet többségének hamisítottan, a kormány által erőszakos s a nép érköleségét megmetélyező eszközök alkalmazása által nem befolyásolt nézetének és akaratának hű kifejezései legyenek, s e végből

Kívánjuk a választási törvényeknek az egységes magyar állameszme és a nemzeti szempontok kellő figyelembevételével leendő minélelőbbi revízióját, esetleg újbóli megalkotását: s addig, míg a választások szabadságát és tisztaságát teljes garanciával biztosító törvények meghoztatnának, követeljük a választási visszaélések ellenében fennálló törvények lekiismeretes és szigorú alkalmazását.

Az összeférhetlenségi törvény szigorítása és részrehajlatlan alkalmazása által lehetővé tenni azt, hogy a képviselői állás önzó célok és egyéni érdekek kielégítésére felhasználhatassék;

e) saját hatáskörünkben, és azon kívül is minden alkalmas módot és eszközt felhasználni arra, hogy közigazgatásunkat sem az állami, sem a közönség igényeit ki nem elégítő állapotából kiemeltessek a népképviseleti rendszerrel, ösi alkotmányunk szellemével, hazánk történeti jogfejlődésével összhangzatba hozassék, a gyors és pontos közigazgatás biztosítottassék, s az esetleges kinövések és visszaélések megszüntetessenek, törekvésünk leendő a megyéket a miniszteriumok aprólékosságig terjedő felesleges gyámkodása alól felszabadítani, hatáskörüket s eselekvési képességeiket kiterjeszteni, sürgetni a tisztviselők jogai és szolgálati szabályzatának törvényben való meghatározását, fizetéseknék inunkájuk és a megélhetési viszonyoknak megfelelő igazságos szabályozását stb.;

f) a tönkrejutás szélén álló, s a tartós gazdasági válság által sújtott mezőgazdaság, és a végséggel küzdő kisiparosok állapotát feltárva, felhívni a kormányt, hogy érdekeiket az eddiginél nagyobb figyelemmel kísérsje, s részökre, ha szükséges, állami segély és hozzájárulás útján hitelintézetek alakítását, és ezzel olesó hitelhez juthatásukat elősegítse, s a nagy- és külföldi ipar ellenében oltalomban részesítse, megélhetésüket és boldogulásukat lehetővé tegye;

g) ezen itt nagyjából felsorolt és sürgős elintézés

igénylő ügyeken és kérdéseken kívül, a majdan sorrendben felmerülő, minden fontosabb közérdekű kérdésben állást foglalni, s véleményünk és kívánságainkat megfelelő módon és alakban, az illetékes körök tudomására hozni, s azoknak súlyt és nyomatékot adni.

Török Bálint az elmondott indoklás és felolvasott határozati javaslat hatása alatt utal a közérkölesök sülyedésére, melyet a boldvavölgyi vasut, a muzeumi botrány s legújabbban a kiállítási jegybérletek ügyével világít meg. Arra a meggyőződésre jutott, hogy a mai kor bálványja a pénz, melylyel ma még nemességet is lehet venni. Régebben egy század alatt nem osztottak ki annyira nemes levelet, mint most egy pár év alatt. Ajánlja, hogy félre tesse minden pártoskodást, a polgárok egyesüljenek a jog és szabadság zászlója alatt s az egyesülés alapját képező hat javaslatot elfogadják. — Leikesült éljenzés kísérté a közügyek szolgálatában megöszült hazafi lekes beszédét.

Hevessy Bertalan a nemzetet fenyegető veszélyekkel szemben Gömörmegyét biztos kikötőnek tekinti, melyet a multban soha sem kavartak föl azok a hullámok, melyek nemzeti életünket fenyegették, míg Magyarország többi vármegyéi a feltornyosuló veszélyektől nem voltak mentek. Önértetes férfiakat óhajt a közélet terén vezetőkkül, kik hazánkat a végromlástól megmentsék. A határozati javaslatot elfogadják, azt kívánva, hogy e nap legyen kezdete nemzeti életünk újraszűletésének.

Szentiványi Árpád örömmel üdvözlö a megyei ellenzék mozgalmát s a kezdeményezőknék elismerését fejezi ki, — reméli, hogy e mozgalomnak már a legközelebbi időben meg lesz az eredménye, hogy a quota-kérdésben Gömörmegye is állást foglalva, kifejezheti tiltakozását a felemelés ellen. A határozati javaslatot elfogadják, mert az minden párt programjába beilleszthető anélkül, hogy a speciális érdekeket érintené. Felkéri azonban az elnökséget arra, hogy az egyesült ellenzék közgyűlését mindannyiszor hívja össze, valahányszor a politikai élet felszínére oly eszmék és elvek kerülnek, melyeknek megvédélmezésére az egyesült ellenzék actiója szükséges.

Hevessy Benedek a 48 as párt nevében elfogadják a határozati javaslatot, azonban óhajtáná, hogy annak c) pontja a párt elveinek megfelelőleg alakítottassék át. Ily értelemben szól *Putnoky Mór* is, hangsúlyozván, hogy pártjának egyik alapelve az önálló vánterület kivívásáért való küzdelem. *Szentiványi Árpád* és *Hevessy Bertalan* a javaslat eredeti szövegezését védelmezik, mert az a pártok eddigi álláspontját nem érinti, sőt ellenkezőleg az abban kifejezett elvek minden ellenzéki párt alapelveiben föllelhetők s ez az együttes actiót eléggé megokolja.

Komjáthy István a javaslatot úgy tekinti mint a lekebbe elhintett magot, — óhajtja, hogy a mag kikeljen, teretpályes fává növekedjék s hazánk boldogítására nemes gyümölcsöket teremjen.

Henney Kálmán a rimaszombati 48-as párt nevében hozzájárul a javaslatához s kijelenti, hogy az abban kifejezett elvek támogatására a párt mindig kész.

Végül *Farkas Ábrahám* a vitát bezárja s miután az elhangzott nyilatkozatok szerint a határozati javaslat elfogadására nem merült föl semmi akadály, a *„Gömörmezei egyesült ellenzék”*-et megalakultnak nyilvánítja, mely kijelentést egyszerre ezer torokból felhangzó éljenzés fogadott.

Az ekként megalakult párt elnökévé nagy lelkesedéssel közfelkiáltás útján *Farkas Ábrahám* választották meg. Hasonló lelkesedéssel kiáltották ki társelnökökké *Mariássy Andort* és *Hevessy Bertalant*, míg a párt jegyzői *Dr. Veres Samu* és *Török József* lettek.

Ezután elnök egy, a párt szervezésére vonatkozó tervezett mutatót be, melyet rövid megbeszélés után a közgyűlés a párt működésének alapjául elfogadott s annak foganatosítására egy százötven tagból álló nagybizottságot szervezett. E széles keretnek szűkebb, de hatáskörben fontosabb részleteit képezik a járási és városi intőző bizottságok, melyeknek szervezése az elnökségre s egy központi bizottságra ruházottat.

A közgyűlés végén *Török Bálint* és *Hevessy Benedek* terjesztettek be indítványokat, melyek a megalakulás propagálására s a legközelebbi actio megkezdésére vonatkoztak s a közgyűlés által egyhangulag elfogadtattak.

A gyűlés folyama alatt két üdvözlő sürgöny érkezett: egyik a *kassai* egyesült ellenzék elnökségétől a következő szöveggel: „Honmentő munkátochok, fogadjátok meleg üdvözlötünket”, — másik a *nógrádvármegyei* egy. ellenzék végrehajtó bizottságától, a következő szöveggel: „A gömörmezei ellenzéki érzelmi független hazafiának egyesülésük alkalmából sikeres működést, áldásdus eredményt kíván és bajtársai üdvözlét küldi a nógrádvármegyei egy. ellenzék”. Mindkét üdvözlöt lelkesült éljenzéssel fogadtattak s a köszönő válasz megadására az elnökség felkértezt.

Ezzel a nagyfontosságú közgyűlés véget ért, — de nem a lelkesedés, mely az azt követő közebeden elementaris erővel nyilatkozott meg s még azokra is ráragadt, kiket nem a hazafias aggodalom vezetett a Rózsa nagytermébe.

*

Gyűlés után következett az ösi magyar szokás szerint az áldomás.

A Három Rózsa nagyterme volt kiszemelve az áldomás színterül, ahol hosszú sorokban voltak felállítva a fehér terítékű asztalok, a melyek mellett helyet foglaltak a nagygyűlésen résztvett egyének rang- és rendkülömbőség nélkül. Itt ült egy nagybirtokos, amott egy egyszerű földműves, kik egymással vígan poharaztak és vígan eszevtek, persze a nap eseményeiről.

A menüt dícsérettel illetjük és el lehet mondani, hogy az alig hagyott kívánni valót fenn.

A zsufolóság megtelt nagyterem szűknek bizonyult a nagy embertömeg befogadására, azok, kik el nem fértek, más vendéglőkben nyertek ellátást.

A banketten ölkes hangulat uralkodott. A felköszöntök hosszú sorát *Farkas Ábrahám* nyitotta meg az ő patriarehális eloquentiájával, és dícsérettül hozta fel a magyar szellem jellemzésére, hogy nyelvében egy olyan mondat született meg, a milyennel más nemzet nem dicsekedhetik, hogy „a legelső magyar ember a király!” A magyar mindig mélyen érzett tisztelettel hódolt uralkodójának, mindig királypárti volt, és ép azért mindenki szívéből fakadó érzést tolmácsol, midőn a királyt élteti!

A szép beszédet a jelen voltak álva hallgatták végig és a szónok utolsó szavai lelkes éljenriadalomban végződtek.

kikapta a magáét. A sok tapogatásra behorpadt egyik oldala. Sebaj! Ugyis sok bajt okoz ő másoknak! Szenvedjen a gazember ő is!

E szerenésatlanságok daczára is megtörve bár, de fogya nem, éltek kedves kukoriczaim. Midőn forró esőjaim azonban már nagyon megrongálták őket, olvasót csináltam belőlök. Az első hat szem: Szeretlek, Imádlak, Meghalok-érted, Megörülök-nélküled, Pokol lesz-nélküled a-menyország, Menyország-lesz-veled-a-pokol *vallomások*; a másik hat szem: Légy enyém, Csak-egy-esőket-adj, Légy-királynóm, Lehessek-szolgád, Kisérhessem-lábadnyomat, Csak egy-kicsit szeress *kérések* valának. Nem forgatja a szenteskedő Zsuzsi annyit olvasóját, mint én az enyémet!

Egyet fordult azonban az idő kereke. Sok idő telt el, mióta enyémnek mondhattam e drága jószágokat. Legálább is hat hónap, mely idő nagyon elég arra, hogy egy leány haterger gondolatot forgasson meg fejében, a nappal tizenkét órájának mindenikén egyet, este nyolczat, vasárnap hetvenet s minden gondolatának más férfi legyen a tárgya. Az én drága szerelmem, kibez újabban pattogatott kukoricza-olvasómat minden reggel és este elimádkoztam egy litániát oh, nem szenderült jobb létre, hanem azzal, kit hatergerdicszer gondolt jegyet váltott.

Leírhatatlan az az érzelem, mely szívemet megszállta. Először sirtam, könyeztem, aztán törni, zuzni akartam. Egy héti azt sem tudtam, mit csinálók. De hát nincs oly baj, melynek vége ne volna. Végre is megnyugodtam s megfogadtam: sohasem fogok többé szerezni! Persze a gyehennán égnék már most, ha az Isten az ily fogadásokra is hallgatna! Eszembe sem jutott a hűtlen teremtés!

Már mosolyogni kezdettem az ifjúi héven; már azt hittem, hogy nem is ismertem őt, midőn egy reggel lo-mozgatás közt a kis doboz került kezembe az istenek-, istenasszonyok- s kisasszonyokkal vagy az olvasóval. Orlandói düh fogott el. Összetöröm, összetiprom ezt az emléket! *Emlék?* Azt fogadtam, hogy *örökre* megtartom? Igy görbüljek meg? Ha, ha, ha! Pokoli terv fogant meg agyamban. Megtartom, örökre enyém lesznek, még ha feltámadok *e testben*, a tulvilágon is s az isteneket, istenasszonyokat, s kisasszonyokat vagy az olvasót *kannibáli mohósággal meg-ettem!*

Hevessy Bertalan a nemzet békés fejlődésének feltevel a nemzet és királya közti egyetértést mondja, s kell, hogy ezen alap gondolat végighúzódjék a közélet minden terén. Élteti a királyt szerető lelkes magyar nemzetet, mely a hazát anyának tekint és nem fejtehetőnek, ezt az önzelen magyar népet élteti.

Fáy István ezután egy költői szárnyalású, magas röptű, lelkesedést keltő, csupa tűz és hővel telített beszédet mondott mesterkéletlen szónoki ügyességgel, a mely nagy hatást keltett az egész gyülekezeten. A meghívóban, a mely a mai gyülekezést létrehozta, a jövőbe vethető reménység és örömhírnökének tartja, a mely megerősíti a honfiai keblét, hogy a magyarból még nem vezet ki minden lelkesedés a közügyek iránt, tud meg ezért buzgólkodni és bizik ép azért egy szebb jövőben. Úgy látja, hogy a haza ma egy láncra vert rab, ki rab-ságban görnyedez, és sópánkodva várja a napsugarat, a mely a börtön falai közé be tud surranni, vagyva várja börtönfalainak összeomlását. A hazát láncra vert rabnak tartja, melynek börtönőre a kormányzó hatalom. — Rea-mutat ezután, hogy mi mulasztás történt 67 óta, kivált a vámügy terén, és hogy mennyire veszélyeztetve van a földművelés érdeke, a melynek fejlődésén emelkedhetik egyedül egészségesen az ipar és kereskedelem. Magyarország nem lesz magyar, sem ország, ha földművelés-ügye elpusztul.

Ezután kemény szavakkal bírálja a választási rendszert. Majd lelkesült szavakkal idézi fel azon időt, midőn 1848-ban Kossuth felkiáltott, hogy mentünk meg a hazát, ezt az időt látja feltámadni ma is, mikor kell, hogy minden magyar hazafi egyesüljön a haza megmentésére, és ebben látja az ellenzék egyesülésének jelentőségét, és ezért élteti az egyesült ellenzékét, és a szeretett magyar hazát.

Hosszasan tartó lelkes éljenzés jutalmazta meg a szónokot szép beszédeért.

Farkas Ábrahám üdvözölte ezután lelkes szép szavakkal az előtte szólott Fáy István orsz. képviselőt, ki mai felszólalása által bebizonyította, hogy mily nagy haladást ért el törvényhozói pályáján, s hiszi és reméli, hogy ebben egy szép jövő zálogát fogjuk bírni.

Komjáthy István zsipl. lelkész lelkes felszólalása után **Bornemisza István** beszélt, és a hármasszömből, mint történeti jelentőségű számból, a három halmu címer és három színű lobogó eszébe juttatja, a mai közgyűlés három elnökét, Farkas Ábrahámot, Mariássy Andor és Hevessy Bertalant, kiknek egészségére írta poharát.

Farkas Ábrahám lelkes beszédben jellemzi Mariássy Andornak nagy politikai képességeit, kivált hogy az idők kívánalmait megérti, és vissza nem riad a párt-egyesüléstől.

Hevessy Bertalan, hála adja a szót ajkára, mert azt a férfit akarja éltetni, ki őt bevezette a politikába, a közigazgatásba, a közéletbe, ki ősz férfiu, de szíve fiatalosan dobog, élteti Török Bálintot.

Török Bálint szerint a század közepén kifejlődött törekvések nagy jövőt biztosítottak a városoknak, ma is látjuk ezt a jelentőséget, mert Rimaszombat város polgárai szép számban jelentek meg a mai nagygyűlésen és ép ezért a város derék polgárait szívből élteti.

Hevessy Benedek mint közkatoná szól fel, és bár helyesli, hogy együtt küzdenek a pártok hazafias ügyekért, de figyelmeztet arra, hogy minden párt tartsa meg a saját külön programját és abból ne engedjen, erre vigyázzanak a közkatonák, — élteti a közkatonákat.

Farkas Zoltán szerint a háboruban mutatja meg a közkatoná bátorságát, ott lehet megösmerni, hogy mit ér a hazának. Ép így a megválasztott jegyző, dr. Veres Samu is sokan ösmerték sokan nem, de a ma megtartott nyilvános ülésen ő férfiasan kimondotta, hogy igazán ellenzéki ember, s ép azért szívvél-lelékkel élteti dr. Veres Samut!

Zugó éljen volt a vízhang a szép lelkes szavakra.

Dr. Veres Samu alkalmat vesz magának arra, hogy megköszönje az őt ért kitüntetését. Utal hivatására, mely erkölcsi kötelességévé teszi azt, hogy a hazának derék fiait neveljen. Magyarország jövőjének alapját 48 tette le, ez foglalja magába a hazafias magyar tanári és tanítói kar működésének programját, mert a minőkke neveljük fiainkat, olyan lesz a jövőnk. Hogy lelkének e régi érzelmeiről nyílt vallomást tehet, Fáy Istvánnak és Farkas Zoltánnak tulajdonítja, kiket szívből éltet.

Ezután még sokan felszóltak mind lelkesen, majd a jelenvolt közönség állva elénekelt egy szívvél-lelékkel a „Szózat”-ot.

Három óra után az emelkedett hangulatu közehéd véget ért.

Hírek és vegyesek.

Meghívó. A rimaszombati egy. prot főgimnázium Tompa-köre f. márczius hó 15-én d. u. 3 órakor a főgimnáziumi tornateremben hazafias ünnepélyt tart, melyre a m. t. szülöket, gyámokat s az ifjúság nemes törekvései iránt érdeklődő n. é. közönséget tisztelettel meghívja **Dr. Veres Samu**, önképzőköri elnök.

Márczius 15. Rimaszombatban. A nagy nemzeti ünnepet városunkban az ideu is méltó módon fogják megünnepelni. *Az egy. prot. főgimnázium* ifjúságának ünnepélye hétfőn d. u. 3 órakor lesz a tágas gimnáziumi tornacsarnokban. Műsorából kiemlítjük a következőket: 1. Hymusz, éneklő a főgimnáziumi dalkör. 2. Elnöki megnyitó beszéd **Dr. Veres Samu** tanártól. 3. Emlékbeszéd (a közművelődési egyes. díjával kitüntetve). Irta és felolvassa Balázs Lajos VIII. oszt. tan. 4. Márcz. 15. Költemény Lukács Ödöntől, szavalja Pósa Péter VI. oszt. tan. (Közmű. díj) 5. Felolvasás. Irta Kovácsosics János VII. oszt. tan. (Polg. Olvasókör díjával kitüntetve). 6. A koldus éneke. Költemény Arany Jánostól, szavalja György György VIII. oszt. tan. (Közm. díj). 7. A lengyelek fehér asszonya. Költemény Jókai Mórtól, szavalja Fazekas János VII. oszt. tanuló. (Közmű. díj). 8. Elnöki jelentés a pályázatok eredményéről. 9. Hertelendy induló. Előadja a főgimnáziumi dalkör. — *A kaszinóban* is kitétték az aláírási íveket egy márcz. 15-én este tartandó közvaesora, melyre már eddig is számosan írták alá nevüket. — *A polg. olvasókör* az idei hazafias ünnepélyre az eddigimél nagyobb előkészületeket tesz. — Helyiségei alkalmasak lévén a kör összes tagjainak befogadására, a bankett ez idén látogatottabb lesz, mint

előző években, s a társadalom több kiváló tagja vesz részt a banketten, melyen az alkalmi beszédet **Czinke István** ev. ref. lelkész mondja, s a dalárda több tagja hazafias dalok éneklésével fogja emelni az estély fényét.

Márcz. 15. Dobsinán. A dobsinai polgári iskolák f. évi márczius hó 15-én, délután 2 órakor a „nagy vendéglő” dísztermében hazafias ünnepélyt rendeznek, melynek műsora ez: 1. Vörösmarty. Szózat. Eneklők a polgári fiúiskola tanulói. — 2. Alkalmi beszéd. Tartja Emödy J., VI. polgári o. tanuló. — 3. „Tavaszi elmúlt” Lányi Ernőtől. Eneklők a polgári leányiskola énekkara. — 4. „Hazafiság és magyarság” Dalmady Győzőtől. Szavalja Deutsch Ilona, f. polg. o. tanuló. — 5. „Alig virrad”. Eneklők a polgári fiúiskola I. osztályu tanulói. — 6. „Talpra magyar” Petőfi Sándortól. Szavalja Jeney L., V. polg. o. tanuló. — 7. „Talpra magyar” zenéje Hubay Jenőtől. Vegyeskar. — 8. „A kedvelt szobor”. Petőfi Sándortól. Szavalja Suba Etelka, III. polgári o. tanuló. — 9. „Honnan jössz te”... Eneklők a polgári fiúiskola II. és III. oszt. tanulói. — 10. „Van-e mostan olyan legény...?” Petőfi Sándortól. Szavalja Harencsár J., III. polg. o. tanuló. — 11. Kölesey. Hymusz. Eneklők a polgári leányiskola tanulói.

Adomány a Tompa-szoborra. **Andrássy Géza** gróf a Rimaszombatban felállítandó Tompa-szobor költségeire kétszáz forintot adományozott. Ezzel a bizottság meglepő hangú felhívására begyűlt újabb adományok összege meghaladja a 400 forintot.

A „Fehér-Kereszt” egyesület folyó hó 28-ikán délután 3 órakor választmányi ülést fog tartani, a melyre az igazgatósági és választmányi tagokat ez uton is meghívja **az elnök**.

A vármegyei közigazgatási bizottság hétfőn tartott ülésének legérdekesebb tárgya volt a fegyelmi választmány jelentése **Dusza Károly** horkai közigazgató — **Lukács Géza** vármegyei főjegyző tollából került, rendkívül alapos és minden aprólékos részletre kiterjedő jogászai elmével megszerkesztett indokolás kíséretében — helyben hagyja az alispán elsőfoku határozatát. A közigazgatási bizottság ezt tudomásul vette. — Elismeréssel fogadta az erdészeti albizottságnak az a jelentése, hogy Gömörvármegye birtokosai az utóbbi időben 26 ezer kataszt. hold kopár területet fásítottak be, elültetvén összesen 3 millió facsemétét. — Érdekes tárgya volt még a közig. bizottság ülésének a **rimaszombati** róm. kath. iskolaszék és a város képviselő testülete között az 5%-os iskolai adó kiszolgáltatására nézve fölmerült vitás ügy, melyet hosszabb vita után akként intéztek el, hogy a város ismeretes határozatát szótöbbséggel jóváhagyták. Még egy második iskola adózási ügy is foglalkoztatta a bizottságot. A fazekas-zsaluzsányi róm. kath. hívek nyanyis iskolát építvén, annak 5400 forintnyi költségeit egyházközségi határozattal lélekszám és földadó arányában vetették ki. Babarik Márton és társai felebbezése folytán a határozatot a közig. bizottság akként változtatta meg, hogy a kivetésre alapul szolgáló aránykuleset az állami összes egyenes adó után rendtele elkészítették.

Megyei gyűlés. A tavaszi megyei közgyűlés folyó márczius hó 24-ikére halasztatott. A közgyűlésnek több érdekes tárgya lesz, s ez alkalommal lesz választás utján a rimaszombati járás szolgabírói, esetleg szolgabírói állása vagy a választás folytán megüresedő állás betöltése.

Kinevezés. Gömör Olivér, a rimaszécsi járás volt szolgabírája a belügyminiszterium sajtó osztályába tudósítónak nevezetett ki.

Áthelyezés. **Stajer István** es. és kir. hadnagy, ki a helybeli ménteleposztályhoz volt beosztva; áthelyeztetett a debreczeni m. kir. állami méntelephez.

Halálozás. **Keresik Pál** helybeli derék polgártársunk, ki hosszas betegeskedése miatt kénytelen volt fodrász-műtermét is átadni, folyó hó 5-én elhunyt. Temetése folyó hó 7-én ment végbe a polgártársak ösztinte és impozáns részvétel mellett. Nyugodjék békében!

Iskolák államosítása. **Józsa Antal**, vármegyei jeles tanfelügyelője mult hó végén meglátogatta a dobsinai tanintézeteket s az előjárósággal tárgyalásba boesítkezett az ottani iskolák államosítása ügyében. Mint Dobsináról közlik velünk, **Józsa Antal** közkezdveltségben álló kir. tanfelügyelő a város értelmiségét teljesen meglátoztatta s az együtt töltött néhány nap kellemes emlékeiről a dobsinaiak valóságos dicsőhymuszokat zengenek.

Megjutalmazott tanítók. A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter **Szollár Pál** hosszúsóli ág. ev. és **Labos József** hisnyói r. kath. tanítóknak a magyar nyelv sikeres oktatása körül tanúsított kitünő buzgalomuk elismeréséül 50–50 frt jutalomdíjjal utalványozott

Egy derék pap halála. **Kokova község** r. kath. híveit gyász érte; márczius 2-án hanyt el plébánosa **Bukovina Antal** 47 éves korában. Ezt a rövid hírt hozta e lap 9. száma. Az elhunyt iránti kegyelet, tisztelettel párosult szeretet e rövid hír pótlását következőkben mondja tollamba: Az elhunyt, mint plébános, azon kevesek közé tartozott, kik hivatalos működésükben a „suum cuique” elvét mindig tiszteletben tartják. Az ev. egyházzal a legjobb viszonyban élt, öröm s gyász napjaiban ösztinte részt vett, s lelkészével a legbensőbb testvéri szeretet fűzte össze. Mint a kokovai szórványos egyháznak plébánosa, rövid hét évi működése alatt maradandó emléket hagyott maga után, a mennyiben az egyház az ő hivataloskodása alatt a legnagyobb erőmegfeszítéssel a kor kívánalmainak megfelelő iskolát és paplakot épített. Egyházában s iskolájában a vallásosság és hitbuzgóság mellett szigoruan felügyelt arra, s abban egyik főörömét találta, — hogy a tiszta magyar honszeretet tüze már a gyermek zsenge szívében élesztessék s ápoltságok. Mint emberbarát önzetlen szeretete, szelidsége, nyájassága, jó-sága, ösztintesége folytán általános közkezdveltségnek örvendett; ellensége nem volt, szerette mindenki. Halála, melynek elébe szorult szívvél s ösztinte fájdalommal néztünk, nemcsak egyházat, de az egész községet vallásútlómbőség nélkül fájdalommal érintette, a miről egyrészt a ravatalra küldött számtalan koszoru, másrészt a temetésén. — daczára a rossz időnek, — nagy számban megjelent tömeg bizonyoságot tett. A temetési szertartás főt. Verbjár Páter rimaszombati esperes-plébános ur fényes segédlettel végezte. — Béke s áldás poraira! Emléke sokáig éljen közöttünk, s nemes életéből példát vegyenek sokan! **B.**

Allamsegélyek. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a hisnyóvízi ipariskolának 180 frtot, a tornallyainak 160 frtot, a raktóknak 170 frtot, a rimaszombati, nagy-rőzei és rozsnói ipariskoláknak egyenkint 500 frtot, a dobsinainak 450 frtot, a murányi róm. kath. el. iskolai tanító fizetésének kiegészítésére 264 frtot, az almágyi r. kath. iskolának pedig 97 frt államsegélyt engedélyezett.

A róm. kath. olvasókör folyó hó 7-én tartotta ünnepélyes közgyűlést **Hollósy József** elnökelete alatt. A közgyűlés főtárgya volt a titkári jelentés, a mely kiemelte, hogy az egyletnek saját pompás épülete és 7000 frt tiszta vagyona van, a közgyűlés elhatározta, hogy **Hollósy Józsefnek**, mint elnöknek és **Kalocsay Gyulának**, mint alelnöknek az új épület megszerzése és ujjalkotása körül szerzett érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg, végre, hogy **Leánkorics** új megyés püspököt feliratolt fogja üdvözölni. A közgyűlés lelkes hangulatban oszlott szét.

Körjegyzőválasztás. Nagy-Szula körjegyzőjévé — mint értesülünk — a **Porubszky Imre** t. f. szolgabíró vezetése alatt lefolyt választáson **Kemény Lajos** volt sajtó-gömöri segédlelkész választatott meg, ki állását f. hó 15-ikén foglalja el.

Halálozás. Városunk egyik régi tisztos családját: a Szlávi-családot gyászest érte, mit a következő jelentés hoz tudomásul: **Özv. Szlávi Lajosné**, szül. **Turesányi Lujza** mint neje, **Jolán**, férjezett **Hanthó Lajosné**, **Gizella**, **Dezso**, **Ilona**, **Aranka**, **Irma** férjezett **Zadubán Gyuláné** és **Lajos** gyermekei, ugy a maguk, mint az elhunyt testvérei, unokák, vők, sógorok és a számos rokonság nevében is mélyen megsomorodott szívvél jelentik a felejtethetlen, legjobb férjnek, gyöngéd apának, nagyapának, jó testvérnek, apósnak, sógorok és rokonnak, **Szlávi Lajos**, volt 1848/49-iki honvéd, városi képviselő, a helybeli ev. egyház tanácsosa és a dobrocsi ev. egyház felügyelőjének élete 73-ik, második boldog házasságának 30-ik évében, f. 1897. évi márczius hó 4-én délelőtt 10 órakor, rövid szenvedés után történt grászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 6-án szombaton d. u. 3 órakor fognak az ág. hitv. evang. egyház templomából örök nyugalomra helyeztetni. **Losoncon**, 1897. évi márczius 4-én. Áldás és béke poraira! Az elhunyt temetése impozáns volt. Az egyházi énekar gyászéneke után **Holes Danó** dobrocsi ág. ev. lelkész mondott megható beszédet, **Liptay Lajos** segédlelkész pedig szép imát mondott az elhunyt lelkiüdvéért. — A losonczy társadalom eme tipikus alakja köztiszteletben állott, mennyiben a társas élet egyik munkása tényezője volt. Határozott függetlenségű párti elveihez szigoruan ragaszkodott. A városnak és egyháznak sok hasznos szolgálatot tett. Nagy népszerűségét igazolta az az impozáns közönség, mely koporsóját az örök nyugalom helyére márcz. 6-án kiérte. Szülővárosát iránt mindig kegyelettel emlékezett meg s ezt azzal is ki fejezte, hogy az „Egyetértés” 28 évfolyamát a gömörmegeyi muzeumnak ajándékozta.

Izgalmas végtárgyalás volt a mult héten f. hó 5-én a gyilkossággal vádolt **Viola Sándor** és társainak bünygyében. A kir. törvényszék **Kubinyi Aladár** elnökelete alatt **Kolbay Sándor** és **Bödecsky Sándor** törvényszéki bíróból alakult meg, kik mellett **Langhoffer Viktor** működött, mint jegyző. A gyilkossággal vádoltakat négy ügyvéd védte, és pedig a fővádlottat **dr. Szlessz Ödön**, a felbújtót és tettestársakat **dr. Czimer Miksa**, **dr. Krausz Gyula** és **Hennyey Kálmán** ügyvédek. A végtárgyalást **Kubinyi Aladár** szokott tapintatosságával vezette és a tényleket apróra kifejtette, ugy hogy a tárgyalás reggel 9 órától esti 8 óráig tartott kevés megszakítással. Vádlottak azzal vannak vádolva, hogy előzetes megbeszélés szerint közegyetértéssel meggyilkolták cigánytársukat **Russo Györgyöt**. A tárgyalás végtelen izgalmakat tárt fel és kivált a fővádlott, **Viola** magaviselete okozott nagy fejtörést a törvénzéknek, **dr. Mészáros István** kir. alügyésznek és a védőknek. Hol beismerte, hogy ő gyilkolta meg **Russo Györgyöt** és a leghajmeresztőbb dolgokat beszélte arról, hol pedig tagadta az egészet. Végre a kir. törvényszék a vád és védelem közreműködése mellett nagyjában megállapította a tényállást, azonban a bizonyítási eljárás kiegészítését látta szükségesnek és az orvosi véleménynek felülvizsgálását s két, a bünygyben szerepelt kések vegyszeti megvizsgálását rendtele el, hogy megállapíttassék, melyik késen vannak emberi véryomok, és így lehessen következtetni, hogy ki szúrta, mert a kések tulajdonosai ösmertek. — A bünygy részletes tudósítását akkor fogjuk közölni, midőn az új végtárgyalás meg lesz tartva, a vád- és védbeszédekre fog a sor kerülni és az egész tényállás ki lesz domborítva. A nagyérdékű tárgyalásra fel fogjuk olvasóink figyelmét meg hívni.

Róm. kath. tanító urak figyelmébe. **Uj-Ántalvölgyön** az ottani üveggyár igazgatósága által fenntartott iskolánál egy jobb javadalmazású (500 frtos) tanító állomás van üresedésben, mely róm. kath. vallású egyénnek töltik be. Szükséges a tót nyelv tudása is. Jelentkezhetni lehet a kir. tanfelügyelőségél.

Halálozás. **Patko Gergely** zeherjei lakos az oszgyáni vásárból hazafelé menvén, **Lehotay Bálint** vejétől, hihetőleg ittas állapotban már, Zeherje határában elmaradt, ott márczius 5-én reggel halva találták. — Orvosrendőrileg megvizsgáltván, erőszak nyomai rajta nem találtattak, 6-ikán eltemettetett.

Tűz Susán. **Susán** e hó 7-én esti 9 órakor — mint lapunknak írják — kigyuladt **Tóth István** gazda ember eszre, ismeretlen okokból; a faépület pár perc alatt egész lángban állott, — megmenteni nem lehetett, benn égett két szekér, géprosta stb. gazdasági eszközök. — A eszű biztosítva volt. A serény éber lakosságnak sikerült a tűz továbbterjedését megátolni.

A jó sör barátai örömmel fogadják azt a hírt, hogy városunkban raktárt állított föl az előnyösen ismert besztercebányai cég: **Grün József és fia**. A kik tudják, hogy Besztercebányára városnak országiszerte dicsért kitünő vize van, nem kételkednek benne, hogy megfelelő jó sörgyártás mellett ki kell tünnie az ott készített „*fo-lyékony étel*”-nek. Nos, ezt az italt kényelmesen élvezheti már most városunk közönsége is. A „*Gömör*” száló vendégeinek bő alkalmuk nyílik, hogy maértőleg [kös-tolgassák a besztercebányai sört, mely felvidékszerre egyike a legkedveltebb söröknek. Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak az erre vonatkozó mai számunkban közölt hirdetést.

A hölgyközönségnek. Budapesti tudósítónk értesít, hogy *Gartner, Horvay és társa cég* (szervitátor 5.) főnökei külföldre utaztak a tavaszi újdonságok beszerzésére és e hó közepén érkeznek meg a legújabb és legdivatosabb párisi és berlini selyem és gyapjú női divatkelmekkel, valamint ruha- és confection-modellekkel.

Nyilvános köszönet. A nagyörzei műkedvelő társulat által 1897. márcz. 1-én tartott estvély alkalmával felülfizettek: *Febér Sándor* 2 frt, *Remenyik Dénesné* 2 frt, *Helm Ervin* 5 frt, *Dedinszky Gyula* 2 frt, *Laender Ferenc* 2 frt, *Ferdinandi Jenő* 2 frt, *Láner György* 1 frt 50 kr. *Leskó Miksa* 1 frt, *Reich Márton* 1 frt, *Wacksberger Miksa* 1 frt, *Özv. Beliczay Lászlóné* 1 frt, *Ifj. Stefanek Károly* 1 frt, *Ginovszky Lajos* 1 frt, *Danesházy Gusztáv* 1 frt, *Tóth Kálmán* 1 frt, *Belitzky Gusztáv* 1 frt, *Mattyasovszky Mór* 1 frt, *Vicszt Gusztáv* 1 frt, *Lukács Géza* 1 frt, *Simon Mihály* 1 frt, *Szabó József* 1 frt, *Molitorisz János* 1 frt, *Homola András* 1 frt, *Ratkovszky Árpád* 50 kr. N. N. 10 kr. Összesen: 33 frt 10 kr. — Fogadják mindannyian hálás köszönetünket N.-Rözeén, 1897. márczius 5-én. A műkedvelő társulat.

Felelős szerkesztő: **Dr. VERES SAMU.**

Magán-hirdetések.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmet 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre. — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, esikós, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svajczba ezimzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyári legelő.

A **báró Vay Dénesné** született **Draskóczy Klementina** urnó derencsényi birtokához tartozó **nyári legelő**, ügyvédi irodámban a folyó **1897. évi márczius hó 16-ik** napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adadni, mely helyre és időre a haszonbérrelni óhajtókat tisztelettel meghívom. Rimaszombat, 1897. márczius 6.

Molnár József.

Kiadó mézárszék.

Mézáros és hentesüzlet berendezve, és egy szatócsüzlethelyiség Rimaszombatban a Fazekas- és Újváros-utczasarkán a tamásfali-ut mentén. új-pületben, igen jó forgalmu helyen, haszonbérbe adatik. — Bérelni szándékozók forduljanak e lap **kiadóhivatalába**, hol a feltételek iránt bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a **Tompa Mihály-utczá 34. sz. a.** három szobás lakás 1897. máj. 1-ére bérbe kiadó. — Értekezhetni **Telgarecz Jánossal** ugyanott.

Birtok!

Borsodmegye **Szendrőlád** község határában 357 vető holdas birtok lak-ház, gazdasági épületekkel, vetéssel azonnal **haszonbérbe adó**, esetleg **eladó**. Posta, távirtda és vasuti állomás ott van helyben.

Értekezhetni alólírottal **Kassán**, Harang-utca 6. szám.

FÁY BARNABÁS,

3-3 tb. főszolgabíró.

Hirdetmény.

53. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1896. évi 18577. számú végzése következtében **Dr. Majzler Jób** által képviselt **Frank Menyhárd** javára **Kossuth József** eszi lakos ellen 105 frt 62 kr. s jár. erejéig 1897. évi január hó 16-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 360 frtra becsült lovak, hízó sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. bíróság 226. 1897. sz. végzése folytán 105 frt 62 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi július hó 2-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 29 forint 74 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csizben, alperes lakásán leendő eszközésére **1897. évi márczius hó 15-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1897. évi február hó 26. napján.

Kovács Géza, kir. bírósági végrehajtó.

Herczegi balogvári uradalom.

Eladó magvak:

Oberndorfi és olajbogyó répamag

1896. évi termés, fajtisza, csiraképes, **kilogrammja 22 kr.**

Luczerna-mag

1896. évi termés, tiszta, arankamentes, csiraképes, fajtisza, **kilogrammja 40 kr.**

Megtekinthetők: **Pusztá-Csobánka** (Gömör m.), vasuti állomás: **Rimaszécs.**

Közelebbi felvilágosítást nyerhetni a hercegi uradalom **rimaszécsi tisztartói hivatalánál.** 3-*

Hirdetmény.

417. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbíróság 1896. évi 6578. számú végzése következtében **Dr. Ardó Alfréd** által képviselt **Révai Testvérek** javára **Kossuth József** eszi lakos ellen 134 frt 71 kr. s jár. erejéig 1896. évi május hó 2-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 520 frtra becsült tehén, koesi, lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak. Mely árverésnek a rszécsi kir. járásbíróság 3767. 1896. számú végzése folytán 96 frt 71 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi július hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 47 frt 2 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csizben alperes lakásán leendő eszközésére **1897. évi márcz. hó 17-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1897. évi február hó 26-án.

Kovács Géza, kir. bírósági vjhajtó.

Faragott fenyű épületi fák

nagy választéku (esetleg megrendelés szerinti) méretekben kaphatók a **csetneki rézgyárnál.**

Levélbeli tudakozódásra válaszol **SZONTAGH ANDOR.**

4-*

T. cz. Közönség!

Hogy a Rimaszombat és környékbeli számos sörfogyasztóink követelményeinek jövőben annál is inkább megfelelhessünk, indítatva éreztük magunkat **Rimaszombatban sörraktárt felállítani**, melynek kezelését

STEINER SAMU urnak

átadtuk.

A legjobb hirnévnek örvendő gyártmányaink, ugymint:

PILSENI módra készült „SALON”-SÖRÜNK,

MÜNCHENI módra készült

„HERCULES”-SÖRÜNK

ugy hordókban, mint palaezokban naponta friss töltésben lesznek ott kaphatók.

Azon kérelemmel, miszerint képviselőnket becses rendeléseivel megtisztelni kegyeskedjék, biztositjuk azok legpontosabb kiviteléről.

Egyuttal van szerencsénk a t. cz közönség becses tudomására hozni, hogy fentemlitett sörfajták **poharanként** a

„GÖMÖR SZÁLLÓ”-ban fognak elárusittatni.

Az elárusítás ugy raktárunkban, mint a „Gömör szálló”-ban e hó második felében fog kezdődni.

Kellő tisztelettel

Beszterczebányai sörgyár.

1-*